

היריב שלי מנוול, בוגד, מושחת, גזען, מעלימים

כיפה אדומה

המערך הוא המימסד. אם משהו אינו בסדר, המערך נושא באחריות לכך. בהסתדרות, המערך הוא בלייבול. כל הריקבון, העובש, הכשל והוסר החופש בהסתדרות — המערך וקורמיו אחראים להם.

ישראל קיסר הוא אדם שקט. מי שתלה בו פעם תיקויות מופלגות, טעה. אבל טעה גם מי שהתנגד לו כאופן נחרץ. שום דבר אצל קיסר אינו נחרץ. אין לו אויבים, אין הוא מרגיז איש, איש לא ייצא מגדרו כדי לסלקו.

הוא עסקן הסתדרותי מיקצועי. אדם סביר, בעל שכל ישר. הוא לא יעשה שטויות. הוא גם לא יעשה שום דבר אחר.

הצבעה בעד קיסר היא הצבעה בעד הסטאטוסקו, בעד חוסר-שינוי, בעד האינרציה. בעד הסתדרות בלתי-לוחמת, הסתדרות שתרגלנית, בלי מחשבה חדשה, בלי שום חידוש שהוא.

להצביע ולפסק.

לחברים הערביים אין הפעם בעייה.

בהסתדרות כמה בפעם הראשונה רשימה כלי-ערכית. כראשה עומד אמנם יהודי וקומוניסט, מין גוי-של-שבת, אבל הכל מבינים שזהו הניסיון הראשון לגבש במדינה כוח כלי-ערכי.

אני מברך על כך.

הקדשתי שנים רבות של חיי למגמה ההפוכה: להקמת כוח פוליטי לוחם יהודי-ערבי, שבו לא יהיה שום הבדל בין יהודים וערבים.

ניסיון זה נכשל. היהודים לא רצו בו.

עכשיו מובילה ההתפתחות ככיוון אחר. נמאס לאזרחים הערביים להיות אסקופה נרסת בכל המיפלגות. הם רוצים בכוח עצמאי, שילחם עבור האינטרסים המיוחדים שלהם במדינה המפלה את אזרחיה הערבים לרעה בכל התחומים בלי יוצא-מן-הכלל.

הקמת כוח כזה תביא ברכה למדינה. זוהי הדרך הדמוקרטית לחלל רפורמות, להשיג שיווי-זכויות. בסופו של דבר זה יהיה לטובת הדמוקרטיה הישראלית, לטובת המדינה עצמה.

במשך שנים עובד תהליך זה בגלל מילחמת-האחים המ' טורפת שניהלה רק"ח נגד כל כוח ערבי אחר, שאיים על המונופול שלה. מנופול זה נשבר עתה.

אם תנחל הרשימה הכל-ערבית הצלחה בהס' תדרות, זה יוביל כמעט בהכרח להקמת רשימה ערבית מאוחדת גם בבחירות לכנסת. הופעת סיעה ערבית של 12 איש בכנסת תשנה את מאזן הכוחות במדינה, לטובת השלום.

מכאן התשובה לחברים הערביים. מה ביחס לחברים היהודים?

יש תי רשימות — מפ"ם ור"ץ — מתחרות זו בזו. ההב' רלים ביניהן מיוערים.

ר"ץ היא מיפלגה ליברלית קלאסית, בעלת זנב סוציאליסטי. מפ"ם מוגדרת כסוציאליסטית, אך היא הפכה מזמן סוציאלי-דמוקרטית.

בעניינים הסתדרותיים, מפ"ם אמינה יותר.

ההתחרות היא גם אישית. בין יאיר צנן ורו כהן יש מזמן יאיר צנן אמין יותר.

אפשר לסעוץ, בצדק, כי מפ"ם היתה במשך כל השנים חלק מן המימסד הסתדרותי. היא אחראית למצב הנוכחי כמעט כמו מיפלגת-העבודה עצמה. אבל בניגוד למיפלגת-העבודה, מפ"ם משתנה.

אינני בטוח שצנן אמנם יקדיש את זמנו ומרצו להסתדרות. אבל כראש המיפלגה, בעל ניסיון רב בהסתדרות, בוודאי ינחה את הרבנים מטעם מיפלגתו.

אם יהיה מזכיר ההסתדרות נאלץ, למחרת הב' חירות, להקים קואליציה עם המיפלגות הקטנות, יהיה זה אך טוב. אם יוכל לשלוט לבדו, והקטנות תהיינה לאופוזיציה — גם טוב.

אז בעד מי להצביע? אתה תחליט.

נשארים רק הסרצוסיים. הסרצוץ שלי והסרצוץ של יריבי. ואם הסרצוץ שלי לא הכי מושך, מוטב להתרכז בסרצוץ היריב, שהוא מנוול, קומוניסט, מושחת, גזען, מעלימים, זנאי וגם אנטי-רשמי. אפלטון לא חלם על כך. אבל לאפלטון לא היה מכשיר טלוויזיה.

אך להצביע?

אך כדאי להתחיל מן הסוף. במוצאי יום-הבחירות תישאל קודם כל שאלה אחת: בכמה עלה הליכוד? השאלה תישאל בארץ ובעולם כולו.

ההסתדרות אינה קובעת בעניינים פוליטיים. אולם בחירות אלה הן קודם-כל פוליטיות. בעיני העולם כולו זהו מישאל על

בחירות האלה משעממות, משעממות, משעממות. השיעמום עצמו הפך חלק מחישובי המיפלגות. מקובל להניח שככל שיגבר השיעמום, כן יגדלו סיכויי המערך לש' מור על הרוב שלו בהסתדרות. ככל שתגדל ההתרגשות, ויבואו יותר בוחרים לקלפיות, כן יגדלו סיכויי הליכוד. זה היה מחייב את הליכוד להעמיד בראש הרשימה שלו אישיות מרגשת, מטעירה, מבריקה. הוא הציב בראש רשימתו את יעקב שמאי.

אולי החמצתי משהו. אבל ככל מערכת-הבחירות היא זאת לא שמעתי מילה אחת על הנושאים המונחים על כפות-המאזניים.

מה צריכה ההסתדרות להיות במציאות הישראלית? איגוד מיקצועי בלבד? מכשיר כלכלי אדיר לעורה הרדית? קונצרן קפיטליסטי?

מה סיבה של חברת-העובדים? מרוע היא קורסת תחתיה? האם יש לה בכלל זכות-קיום, יעוד חברתי? האם היא זקוקה לרפורמה? ואם כן, איזו רפורמה? מי יבצע אותה?

קודם-הכול, קרנות-הסנסיה ושאר המיפעלים — האם הם צריכים להיות צמודים בכלל להס' תדרות? אם כן, האם יש לשנות את המיבנה שלי-הם?

האם צריכים לשנות את דפוסי הדמוקרטיה באיגודים ה' מיקצועיים? לתת אוטונומיה לעובדים במיפעלים ובכנפים? להטיל עליהם משימת-כרזל מלמעלה? לשחרר אותם מן הורדות של מזכירים מיפלגתיים ממונים?

האם צריכים לצאת למאבק בממשלה ובאוצר, או לשתף איתם פעולה, או להרים ידיים?

אולי אתם שמעתם משהו על כל אלה. אני לא. אף לא מילה אחת, הויץ מבמה השמצות על מכירת ההסתדרות לבורסה, אם הזאב הרע של הליכוד יבלע את כיפה אדומה.

אז מה ראינו? מה שמענו?

ראינו תמונה של ישראל קיסר. תמונה של יעקב שמאי. תמונה של יאיר צנן. תמונה של רן כהן. תמונות של מזכירים ותת-מזכירים ומישרוצים-להיות-מזכירים.

קיסר נהדר. קיסר חרא. שמאי פנטסטי. שמאי נבל. צנן מזכיר ההסתדרות. רן כהן אוהב את האי-מא שלו (שולמית אלוני).

אוסף של סיסמות חסרות כל תוכן. תמונות של עסקנים שאינם אומרים דבר (ושאף אחר מהם גם אינו מרי-ישראל). והשמצות.

כך אמורים רוב אזרחי-ישראל להכריע בעניינים, הנוגעים לפרנסתם, לבריאותם, לרווחתם, באירגון הגרול ביותר במדינה. מדבא.

למען האמת, אין זו תופעה המיוחדת לישראל דווקא.

כרגע מתנהלת בארצות-הברית מערכת-בחירות על תפי-קידים רבים, והכל בוכים שם על השפל שאילו הידרדו הרברים. כל המערכה מתנהלת באמצעות מודעות-טלוויזיה בנות 30 שניות. ב'30 שניות אי-אפשר להגיד שום-דבר, מלבד אני נהדר, היריב שלי מנוול."

רוב המועמדים ויתרו על החלק הראשון של המסר, ומסתפקים בחלק השני: היריב שלי מנוול, בוגד, קומוניסט, מושחת, גזען, מעלימים, זנאי וגם אנטי-רשמי.

יש הטוענים כי עצם קיום הטלוויזיה הרס כל דרך אחרת לניהול תעמולה פוליטית. בטלוויזיה אי-אפשר להסכיר עניי-נים מופשטים ומסוככים. אפשר להראות רק פרצופים של בני-אדם. "האמצעי הוא המסר."

זה עבר גם לתעמולת-הבחירות. אין עוד מקום לאידיאות, לרעיונות מבריקים, לתפיסות חדשות, להצעות מורכבות לפיתרון בעיות מורכבות. שומר ראשו הפוליטי ירחק מהם.

על-ידי ההגיון הזה, היו צריכים, כעצם, להצביע בעד המערך.

אבל קשה, קשה.

אם אלה בחירות פוליטיות, אין ספק שהמערך עדיף על הליכוד. אבל האם באמת אפשר להזדהות עם המערך מבחינה פוליטית, שנתיים אחרי פרוץ 1917? נתיי אדרה, בעידן של כדורים פלאסטיים ושכירת-עצמות, של לעולם-לא-עם-איש' וברית-רמים עם הליכוד?

זה עניין של טעם.

ובמישור ההסתדרותי — האם אפשר להצביע בעד המערך?